

บันทึก

เรื่อง การจัดตั้งงบประมาณของโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/๑๒๑๔๓ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงมหาดไทยได้เสนอเรื่อง การดำเนินโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๓ ข้อ คือ

๑. ให้มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้มีการแก้ไขประเด็นกฎหมายในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. ให้กรมโยธาธิการได้จัดตั้งงบประมาณในโครงการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย ในปี ๒๕๓๘ ไปก่อน

ในการนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า

๑.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางมาตราที่ให้อำนาจส่วนราชการของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมดำเนินการในลักษณะซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของหน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย ต่างต่าง ๆ คือ ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย มาตรา ๓๙ กำหนดให้จังหวัดในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือเขตควบคุมมลพิษต้องจัดทำแผนปฏิบัติการ โดยเสนอผ่านไปยังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อตั้งเป็นงบประมาณประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้สำนักงบประมาณตั้งงบประมาณด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยของจังหวัดไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเท่านั้น สำหรับงานที่กรมโยธาธิการและหน่วยงานอื่นเคยจัดตั้งงบประมาณไว้ ให้ดำเนินการต่อเนื่องไปจนเสร็จแต่ละขั้นตอนของงานนั้น ๆ และมีให้ตั้งงบประมาณต่อไปอีกตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๘ เป็นต้นไป นอกจากนี้ในด้านผังเมืองและการควบคุมสิ่งแวดล้อม การออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่ง (มาตรา ๔๔) และการเข้าดำเนินการในเขตอนุรักษ์เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะและเขตควบคุมอาคาร (มาตรา ๔๕) มีลักษณะเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ

การผังเมืองพ.ศ.๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

๑.๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๓๕ มีลักษณะเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์พระราชบัญญัติเช่นเดียวกับกฎหมายอื่น ๆ แต่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมเหนือกฎหมายอื่นหลายฉบับ เช่น มาตรา ๓๙ ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีลักษณะครอบงำพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ ในมาตรา ๓ การใช้พระราชบัญญัติและมาตรา ๑๘ การโอนงบประมาณรายจ่าย และครอบงำพระราชบัญญัติการผังเมืองพ.ศ.๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ ตลอดจนมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในมาตรา ๔ มาตรา ๕ ซึ่งไม่แนชัดว่าจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดในกฎหมายฉบับนี้เป็นจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายใด

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่าได้ประชุมร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว แต่ที่ประชุมยังมีความเห็นที่ต่างกันในเรื่องที่สำคัญคือ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเห็นว่า การดำเนินงานบำบัดน้ำเสียของท้องถิ่นทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นในเขตหรือนอกเขตประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและเขตควบคุมมลพิษ จะต้องเสนอของบประมาณผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม แต่กรมโยธาธิการมีความเห็นว่า ถ้าเป็นพื้นที่นอกเขตประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและเขตควบคุมมลพิษ ท้องถิ่นจะดำเนินการโดยเสนอของบประมาณผ่านกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม หรือไม่ก็ได้

๒. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เคยมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ เรื่องแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ๒๕๓๘ ว่า ในการตั้งงบประมาณสำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๘ เป็นต้นไป ให้สำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณด้านการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดของเสียสำหรับแต่ละจังหวัดไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม โดยให้พิจารณาถึงขีดความสามารถ ความจำเป็นและความเหมาะสม ตลอดจนให้เน้นถึงการกระจายงบประมาณไปยังส่วนภูมิภาคอย่างแท้จริง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเพื่อให้เห็นภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องที่ และการกำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.๒๕๓๕

๒.๒ สำหรับการดำเนินงานเรื่องการบำบัดน้ำเสียและกำจัดของเสียของชุมชน ซึ่งกรมโยธาธิการและหน่วยงานอื่นเคยจัดตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานนั้น ๆ ให้ตั้งงบประมาณและดำเนินการต่อไปได้ เฉพาะลักษณะงานที่เป็นงานต่อเนื่องจนเสร็จตามเป้าหมายเดิมที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำหรับพื้นที่ที่ยังไม่มีส่วน

ราชการใดเข้าไปดำเนินการ ให้จังหวัดหรือท้องถิ่นเสนอขอตั้งงบประมาณดำเนินการไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีความเห็นว่า

๓.๑ ควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่าง กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทยสำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมาย ตลอดจนป้องกันปัญหาการดำเนินงานซ้ำซ้อน

๓.๒ ควรให้คณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นดังกล่าวข้างต้น รับไปพิจารณา ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

๔. สำนักงานงบประมาณมีความเห็นว่า ข้อกำหนดบางมาตราในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๖๒ขัดกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ และทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งกรมโยธาธิการมีความพร้อมในด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งกรมโยธาธิการได้ดำเนินการในเรื่องนี้มาโดยตลอด ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติราชการ จึงเห็นควรอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอทั้ง ๓ ข้อ

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อยุติว่า กฎหมายต่าง ๆ นั้น ไม่สอดคล้องกันหรือสามารถดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับได้โดยไม่ขัดกัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกรมโยธาธิการ) ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม) และผู้แทนสำนักงานงบประมาณแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมการดำเนินโครงการป้องกันแก้ไขปัญหา น้ำเสียและขยะมูลฝอยระดับจังหวัด กรมโยธาธิการเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้ที่กรมโยธาธิการ และกรมโยธาธิการเป็นผู้ดำเนินการสำรวจออกแบบและจัดสร้างให้แก่จังหวัด ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ มาตรา ๓๙^๑ ของ

^๑พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๓๙ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในลำดับแรก จะต้องเสนอประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนสำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของ

พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด ด้วยเหตุนี้ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจึงได้เสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินอุดหนุนและเมื่อได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วได้ทำ ความตกลงกับสำนักงบประมาณเพื่อมอบหมายให้หน่วยงานในระดับจังหวัด เช่น โยธาธิการ จังหวัด เป็นต้น เป็นผู้เบิกจ่ายเงินงบประมาณและดำเนินการตามโครงการที่เสนอไว้ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สรุปปัญหาที่ประสงค์จะหารือได้ว่า เป็นเรื่องของการจัดตั้งงบประมาณสำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ซึ่งมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ผู้ที่จะดำเนินการตามแผนดังกล่าวคือ ส่วนราชการอื่น ดังนั้น จึงมีปัญหว่า การกระทำดังกล่าวจะเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายหรือนำงบประมาณรายจ่ายไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น อันเป็นการขัดกับมาตรา ๑๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) มีความเห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๓๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เสียรวมตามมาตรา ๓๘ (๒) ด้วย ในกรณีที่จังหวัดใดยังไม่พร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมอาจเสนอแผนการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย เพื่อให้บริการในเขตจังหวัดนั้นแทน

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งจะต้องมีแบบแปลนรายละเอียดและประมาณการราคาของโครงการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซมบำรุงรักษา รวมทั้งกระบวนการและวิธีดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมที่เสนอขอจัดสรรเงินงบประมาณและเงินกองทุนดังกล่าวประกอบคำขอด้วย

เพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดซึ่งจะต้องมีคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดิน ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

^๒พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒

มาตรา ๑๘ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

^๓พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๓๗ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้ง

พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดให้จังหวัดเป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ทั้งในจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือเขตควบคุมมลพิษ และจังหวัดที่ไม่อยู่ในเขตดังกล่าวหากได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมาตรา ๓๙^๔ ก็กำหนดให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมไว้เพื่อการนี้ด้วย ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ประสงค์จะให้การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ และการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯเป็นไปอย่างสอดคล้องกันและมีการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังอย่างเหมาะสม นอกจากนั้น การที่กำหนดให้เสนอตั้งงบประมาณสำหรับเรื่องนี้ไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเพียงแห่งเดียวจะทำให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯมีเอกภาพ เพราะหากตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับแต่ละหน่วยงานแล้วหน่วยงานนั้น ๆ อาจขอโอนงบประมาณเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นได้ ในการนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า งบประมาณรายจ่ายที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมขอตั้งเพื่อใช้ในโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดนั้นเป็นงบประมาณรายจ่ายในหมวดเงินอุดหนุน ซึ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอุดหนุนแก่กิจการ หรือให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่หน่วยงานอื่น หรือเอกชน นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับความในมาตรา ๓๘ (๒)^๕ แล้วจะเห็นได้ว่า เจตนารมณ์ของ

ให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด แต่ถ้ามิเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ มารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดของตน ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดนั้นอาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ได้

๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

๕มาตรา ๓๘ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดที่จะเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการที่เสนอระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและเงื่อนไขต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนั้น และควรจะต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) แผนการจัดหาและให้ได้มาซึ่งที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มุ่งหมายให้เงินและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดตกเป็นของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง ส่วนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมในฐานะเจ้าของงบประมาณรายจ่ายย่อมมีบทบาทในการพิจารณาให้การอุดหนุนว่าโครงการใดหรือกิจการใดที่จะจัดทำนั้นมีลักษณะถูกต้องและมีความเป็นไปได้ที่จะสัมฤทธิ์ผลตามแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดหรือไม่ ดังนั้น เมื่อส่วนราชการได้อุดหนุนโครงการใดหรือกิจการใดไปแล้ว หน่วยงานที่ได้รับการอุดหนุนจะเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนั้นต่อไป โดยในการนี้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจะมอบหมายให้หน่วยงานที่ได้รับการอุดหนุนเป็นผู้เบิกจ่ายเงินงบประมาณแทนก็ได้ อันเป็นเพียงวิธีการเพื่อความคล่องตัวในทางธุรการ เมื่องบประมาณรายจ่ายที่ตั้งขึ้นนี้เป็นงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณ จึงเห็นว่า การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ที่สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม แล้วนำไปอุดหนุนหน่วยงานอื่นจึงไม่ขัดกับมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพราะเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการตั้งงบประมาณรายจ่ายสำหรับสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๘

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๘

สำหรับการก่อสร้าง ติดตั้ง ปรับปรุง ดัดแปลง ซ่อมแซม บำรุงรักษาและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) แผนการจัดเก็บภาษีอากรและค่าบริการเพื่อการดำเนินการ และบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบการกำจัดของเสียรวมตาม (๒)

(๔) แผนการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการปล่อยทิ้งน้ำเสียและของเสียอย่างอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

(๕) แผนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิดและฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม